

ידהד באפ'לה... הדמות המסתורית צעקה ונפלה ארצה..."

של מתנדב

משק, שהובילה אותו לבית-החולים בכאר שבוע. לשוא. הוא מת בדרך. ליל השמירה הראשון של חיים מילר היה גם האחרון.

ריקודים ושפת-ים

חיים היה נער עירוני טיפוסי, אחד מן רבבות בני נוער-הזהב. רזה, חייכני, היה ניצב חצאי-שעות לפני הראי, ידע לפזם את אחרוני המאמבו והבוגי הלוהט ביותר. חלומן הגדול היה לקנות פטיפון חשמלי, ה' מחליף 12 תקליטים באופן אוטומטי. השחקן האהוב ביותר עליו היה דני קיי.

את שעות הפנאי בילה עם חבריו בריקודים, הליכה לקולנוע, עישון סיגריות ומיש' חקי קלפים. חבריו נהגו מעליצותו ומבדיחתו תיו העוקצניות. מוריו, לעומת זאת, שמחו ככל שמייעט להופיע בשיעורים. למרות זאת, היה חיים התלמיד המצטיין בכיתה.

פעם, למשל, הגניב צפרוע לכיתה. באמצע שיעור לציור, הקפיץ את החיה מתחת אפה של המורה וזו עזבה בבהלה את הכיתה.

בקיץ היה מרבה לבלות על שפת-הים. כ' שחיין טוב, השיג פעם ציוד לדייג תת-ימי.

אילו חיפש מישהו לפני שבוע ימים סמל של הריקנות בנוער העירוני, היה יכול לבחור בצעיר תל-אביבי בשם חיים מילר. הוא דיבר בסלאנג של אלדוראדו, הוא הפריע למוריו בשיעורים, הוא אהב סווינג ומאמבו, הוא לא יצא מימיו את תחומי העיר. בהפסקות הבוקר היה נעמד ליד שער הגימנסיה ושורק לתלמידות. כל זה לא היה אלא מעטה חיצוני. השבוע קרה משהו שקבע את דמותו האמיתית של הצבר העירוני: הוא התנדב לשבוע שירות במשק ספר. מתחת לקליפה הצינית נתגלה הנער לפתע כשווה למיטב אחיו גיבורי התהילה, כובשי הקסטל ומיישבי הישימון. הוא רק ציפה לצו הלאומי. כאשר ניתן הצו הוא הלך לקראת גורלו ללא היסוס — ולא חזר.

נאי במוסך ז', יכול היה למצוא את הדרך להסתדר בגיבוי נוח בצבא. אולם הוא לא הס' תיר את בוזו העמוק למשתמטים לסוגיהם. היתה לכך סיבה: חיינו היומיים היו אפורים, חדגוניים. הוא קנה ספרים רבים, ני

אולם חיים לא היה משתמש. כיום מקובל לדבר על הנוער העירוני כעל דור מרוקך ערכים, חסר תכלית בחיים. חיים עצמו ענה פעם למורו: "מה יש? אם אין פלמ"ח ואין מדורות במשקים — מה אני אשם? אם איש

טיוד כגן. חיים (קיצוני משמאל) עם חבריו, בכיכר לונדון, על שפת ים תל-אביב. החבורה יצאה לטיול שבת שיגרתי.

נו: "כבר התנדבנו מספיק!" אחרים שתקו — והתנדבו.

ביניהם היה גם חיים מילר. כאשר הידבקה על לוח המודעות הקריאה למתנדבים, עם ש' מות היוצאים לספר, התבונן בה חיים ארוך כות. לבסוף נטל עפרון ורשם את שמו.

ביום ששי בערב, לפני יציאתו, רב בבית. הוריו ניסו לשכנעו שלא יצא; הוא התרגז. "אינני ילד יותר!" צעק. "אני כבר יודע מה עלי לעשות. חברי המשקים אינם יכולים גם לעבוד וגם לשמור! הם שם מחזיקים את ה' גבול בשבילנו!"

לבסוף הסכימו ההורים. חיים ביקש סליחה על הריב, יצא לשמור על שני בניה של אחו' ותו אסתר, שיצאה אותו ערב לבלות עם בעי' לה.

במשך הערב ביקרו אותו חבריו, שחקו אתו בקלפים, שוחחו על השבוע שיבלה ב' כרמיה. מעולם לא עזב חיים את בית הוריו ליותר מערב אחד, גם בהיותו חבר תנועת נוער. הטיול הארוך ביותר שלו היה על מור' רדות הכרמל, לשם נסע עם חברתו. על כך, נראתה לו היציאה לכרמיה כצעד ראשון ב' עולם הגדול של המעשים והפעולות.

כולם שתקו

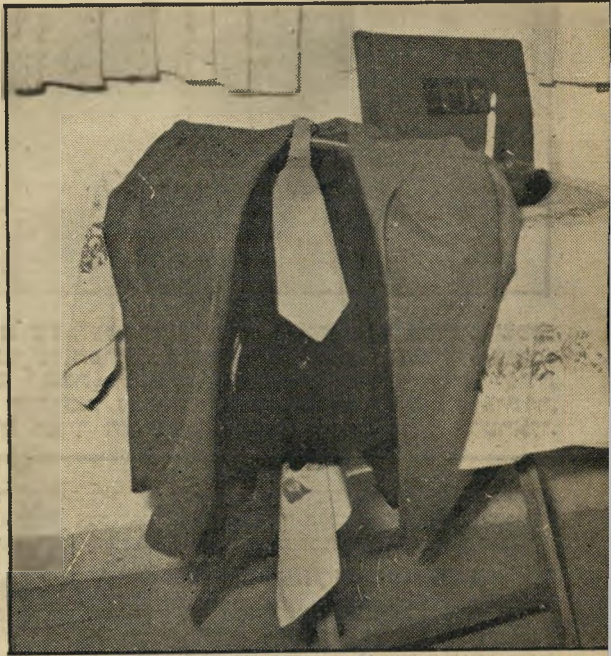
איש מכל האחראים שמינו וכינונו את המתנדבים לא טרח לשאול את עובד המוסך הצעיר אם השתמש פעם בנשק. בהגיי' עו למשק, צורף לרשימת השומרים; איש מבין חברי המשק לא העלה על דעתו כי נש' לח להם טירון.

מה שקרה לאחר מותו של המתנדב היה מתמיה עוד יותר. מארגני מיפעל ההתנדבות ידעו כי לנער גם אח בשם מאיר, אף הוא עו' בד מוסך ז'. פקיד הועד הפועל של הסעד' רות טילפן למוסך, ביקש להודיע למאיר מיי' לר כי אחיו חיים נהרג.

למחרת יום ההלויה, הופיעה בדבר ידיעה צנועה: נהרג שומר בן 19, שהתנדב לספר. היה ברור: רצו לטשטש את הרשלנות. כי בן 19 הינו כבר יוצא-צבא ואין אחראי ל' מעשי.

בדירת משפחת מילר בתל-אביב, שרר אבל כבד. אמו של חיים, בעלת השיער המכסיף, שכבה במיטתה. "חיימקה... חיימקה..." נא' נקה בלי הרף. "מדוע אינך חונר? אני רואה אותך טועה שם בחושך וצועק אמי!"

אביו, מדוכא ושבור, פסע בעצבנות לאר' רך החדר. הוא היה מלא חימה שפוכה: "הם הרגו אותו! הם הרגו אותו!" מילמל. "למה שולחים נער שאינו יודע כלום? איך נותנים לו רובה ביד? מי ששלח אותו הוא האחר' אי!"

דמעת אב. אסתר, אחותו הבכורה של חיים, מתכופפת אל אמה, ומנסה לשווא להרגיע אותה. את הערב האחרון לפני צאתו, בילה חיים בשמירת ילדיה של אסתר, כדי לאפשר לה ולבעלה לצאת לבלות.

העניבה הראשונה, חיים, שהקפיד על לבושו, לא עזב מימיו עניבה. לפני צאתו לספר, קנה מעיל לכבוד המיביה שתיערך עם שובו העירה. הוא גם החליט להופיע בה עם עניבתו הראשונה.

סה להתעמק בענייני אמונת. אך הסיפוק ש' מצא בין הכריכות היה דל מאוד. חסרו בחייו המעשים, הפעולות. הוא קיווה למצוא אותם בין חובשי הכיפות האדומות.

הוא גם לא היה גיבור, מאלה הצועקים "הורה!" בסרטים סובייטיים ו"עלייהם!" בסיפורי חרות. דחף אותו החשש ששירות ביחידה עורפית ישעמם אותו עוד יותר מ' חייו האזרחיים.

ריב עם אבא

ז באה הקריאה הגדולה. מועצות הפועלים ברהבי הארץ האינצו בחבריהן להתנדב לשבוע עבודה במשקי הספר. רבים השתמשו. הציניקאים שבין עובדי המוסך רט'

לא קורא לי ללכת למשהו לאומי גדול — האם זאת אומרת שאני כבר מנוח? הוא גם התלונן לא פעם על העובדה ש' צעיר שאינו רוצה לצאת להתיישבות — אין לו כל מסגרת חברתית יוצרת בעיר.

"הייתי פעם חבר תנועת נוער," הסביר לאחד מעובדי המוסך, בשעת ויכוח על הדור הצעיר. "שם שמו את כל הדגש על היציאה לקיבוץ ולהתיישבות יתכן כי פעם היה זה התפקיד החלוצי היחיד שדרבן את הנוער אבל כיום, יש למדינה צרכים אחרים, מטרות אחרות, לא פחות חשובים מההתיישבות ב' ספר. אני יודע כי צעירים רבים — וגם אני ביניהם — מוכנים להתנדבות ולהקרבה. אך לם אין הם רוצים ללכת דווקא לקיבוץ. ל' צעירים כאלה, אין מסגרת שתגבש אותם לקראת הגשמה-עצמית. תנועות הנוער מפ' קירות אותנו ואין לנו למי לפנות."

כתגובה, החליט להתנדב לצנחנים. כמכור

התפאר על כך שבועות שלמים בפני הבנות. עם חבריו, נהג לדוג בירקון או לשכור סירת משוטים סגנה למשוט בים הפתוח. לעתים, עזר גם לאביו שמחה, בעל קיוסק על שפת-הים. שבוע לפני שנהרג, יצא עם חבריו לשפת-הים. שם סיפר על התנדבותו לספר. "אם דן ישלם לי משכורת בשביל ה' שבוע הזה," הבטיח, "אתרום אותו לקרן ה' מגן."

השיעמום הגדול

הברותו בנוער העובד לא האריכה ימים. המדריכים נזפו בו על שעישן, ני' סו להפוך את בן העיר החלקלק לנער "חלר' צי". הם נשכלו. לגבי חיים, היו אורות הכרך חזקים מריח השדות. עם עזבו את בית הספר התיכוני גאולה, עזב גם את תנועת הנוער.